

LIRNIK WIOSKOWY

DODATEK DO „DRUŻYNY“

POŚWIĘCONY UMUZYKALNIENIU WSI POLSKIEJ.

Do czytelników „Lirnika“.

„Drużyna“ od początku swego istnienia, t. j. od roku 1912, zajmowała się, obok innych spraw, muzyką wiejską i śpiewem. O działalności tej napiszemy kiedy oddzielnie. W r. 1918 opracowałem projekt statutu, w celu organizowania po wsiach i miasteczkach kółek śpiewaczo-muzycznych. Potem z powodu rozbicia się solidarności „Drużyniackiej“ projekt mój upadł, ale to nie znaczy, aby przepadł bezpowrotnie. Projekt statutu, z małymi zmianami, podaję dziś w „Lirniku“ do użytku naszych czytelników i przyjaciół. O zakładaniu kółek podamy wskazówki w dalszych numerach „Lirnika“.

A. Chętnik.

Projekt Statutu

Kółka Muzycznego „Lirnik“
we wsi (miasteczku N.).

I. Nazwa, miejsce, cel i sposoby działania kółka.

§ 1. Kółko nosi nazwę: „Kółko muzyczne „Lirnik“ w miasteczku (wiosce N.).

§ 2. Teren działalności kółka rozciąga się na (wieś, wioski, miasteczko, parafję, gminę) N. N.

§ 3. Celem kółka jest: *a)* rozwój muzyki rodzimej, śpiewów swojskich, teatrów amatorskich i widowisk scenicznych; *b)* skupienie przedewszystkiem młodzieży, rozwinięcie w niej zamiłowania do sztuki polskiej i życia towarzyskiego, *c)* szerzenie zamiłowania do ukochania i szanowania mowy ojczystej i naszej literatury pięknej.

§ 4. Dla osiągnięcia tych celów kółko urządza: *a)* zebrania członków stałych; *b)* zabawy i śpiewy zbiorowe, koncerty, przedstawienia amatorskie, wieczornice dla członków i wprowadzonych gości; *c)* odczyty popularno — naukowe; *d)* wycieczki zbiorowe dla członków *c)* popisy deklamacyjno muzyczne, *f)* kursy śpiewu muzyki lub tańca, *g)* utrzymuje bibliotekę i czytelnię dla członków.

§ 5. Kółko dzieli się na sekcję: śpiewaczą, muzyczną, dramatyczną i literacką. S. śpiewacza organizuje *chór śpiewaczy*, s. muzyczna *orkiestrę*, *rźniętą* lub *dętą*; s. dramatyczna — urządza *przedstawienia amatorskie*; s. literacka zajmuje się *bi-blioteką*, *deklamacjami*, *czytelniami*, *odczytami* i t. Wszystkie sekcje w połączeniu urządzą *wycieczki*, *popisy* lub *zabawy taneczne*.

II. Członkowie kółka, sposób ich przyjmowania i występowania.

§ 6. Na członków kółka przyjmowane są osoby pełnoletnie, bez różnicy płci — polacy i chrześciance; wyjątek stanowią osoby niemoralne, niemające dobrej opinji, będące pod śledztwem lub karane za czyny nieobywatelskie i niehonorowe.

§ 7. Osoby niepełnoletnie, będące w niższych lub średnich zakładach naukowych, nie mogą być rzeczywistymi (mającymi prawo głosu) członkami kół; mogą natomiast należeć do *chórów*, *orkiestr* lub *zespołów teatralnych*; mogą uczestniczyć na próbach, bursach, zabawach dla ich wieku odpowiednich, wycieczkach, popisach i t. p. W sprawach tych decyduje Zarząd. Członkowie niepełnoletni nie mają prawa głosu na zebraniach.

§ 8. Nowych członków przyjmuje

Zarząd Kółka, któremu nowicjusz składa odpowiednią deklarację, podpisaną przez dwóch członków, lub dwóch znajomych Zarządowi mieszkańców danej wioski lub miasteczka.

§ 9. Kandydat przyjęty, zwany *członkiem rzeczywistym*, otrzymuje odpowiedni bilet członkowski.

§ 10. Członkowie, nieopłacający składek członkowskich w ciągu trzech miesięcy, pozbawieni są praw tychże członków i po sześciu miesiącach od chwili ostatniej składki, zostają wykluczeni z grona członków. Na nowo przyjęci być mogą w miesiąc po usunięciu ich i po zapłaceniu wszystkich zaległych składek i opłat, za zgodą, rzecz prosta, Zarządu.

§ 11. O ile który z członków nie wypełnia przepisów niniejszej ustawy, zachowuje się nagannie, popełnia czyny haniebne i niehonorowe lub działa na niekorzyść kółka, to na życzenie 3-ich członków sprawę tę omawia Zarząd i podaje do głosowania Ogólnemu Zebraniu; Zebranie to może członka wydalic lub uniewinnic. Usuwany może przedstawić Zebraniu swoje objaśnienia i usprawiedliwienia.

§ 12. Kto nie może nadal zostawać członkiem kółka, zawiadamia o tem Zarząd, który ze swej strony przesyła mu odpowiednie zawiadomienie.

III. Skład kółka; rodzaje, prawa i obowiązki członków.

§ 13. W skład kółka wchodzi członkowie rzeczywisci, wspierający i honorowi. Skład początkowy tworzą założyciele, którzy nowych członków przyjmują większością głosów.

§ 14. Rzeczywistymi członkami są osoby, stosujące się do przepisów ustawy, uczęszczające na zebrania i opłacające wpisowe i składkę roczną. Wpisowe wynosi zł... składka roczna zł... Członkowie rzeczywisci biorą czynny udział we wszystkich pracach Koła.

§ 15. Za członków wspierających uważamy takie osoby, które wpłacają jednorazowo określoną sumę pieniężną, nie mniejszą jak zł...

§ 16. Na członków honorowych kółka zapraszane są takie osoby,

które położyły duże zasługi na polu działalności muzycznej lub teatralno-literackiej. Osoby takie na członków przedstawia Zarząd. Ogólne zaś zebranie zatwierdza to większością głosów.

§ 17. Członkowie honorowi nie płacą żadnych stałych składek członkowskich, korzystają jednak ze wszystkich praw członków rzeczywistych.

§ 18. Członkowie wspierający niemają prawa głosu na zebraniach.

§ 19. Członkowie rzeczywisci mają prawo głosu, mogą przedstawiać wnioski, postanawiają i rozstrzygają różne kwestje na ogólnych zebraniach, wybierają i mogą być wybrani do Zarządu lub Komisji Rewizyjnej, obowiązani są też wypełniać sumiennie warunki niniejszej ustawy.

§ 20. Wszyscy członkowie posiadają (w razie potrzeby) specjalne bilety członkowskie, które na żądanie winni okazywać. Bilety takie wydaje Zarząd tym członkom, którzy opłacili składkę członkowską.

§ 21. Wpisowego nie zwraca się w żadnym wypadku, nawet wtedy, gdy kandydat nie przyjęty jest do Kółka.

§ 22. Wszyscy członkowie mają jednakowe prawo głosu na Zebraniach Ogólnych. Przekazywanie swych głosów piśmiennie lub ustnie przez inne osoby jest niedozwolone.

§ 23. Członkowie, działający na szkodę Kółka, są wydalani większością głosów na Ogólnem Zebraniu.

§ 24. Wszystkie urzędy honorowe z wyboru, sprawowane przez członków Kółka, są bezpłatne.

IV. Środki Kółka.

§ 25. Dochody Kółka tworzą się: a) ze składek członkowskich, b) z dobrowolnych ofiar i zapisów, c) z dochodów, osiągniętych z publicznych występów, przedstawień amatorskich i t. p., z różnych darowizn i zapisów, d) z procentów od kapitałów Kółka, e) z różnych nieprzewidzianych wpływów.

Uwaga: Wszystkie pieniądze, oprócz niezbędnych na wydatki bieżące, oddaje się na przechowanie do najbliższych kas kredytowych.

V. Zarząd Kółka.

§ 26. Sprawami Kółka kieruje Zarząd, Zgromadzenie Ogólne i Komisja Rewizyjna.

§ 27. Zarząd Kółka składa się z 7 osób, wybranych przez Ogólne Zebranie na rok jeden, z pośród rzeczywistych członków Kółka.

Uwaga: Członkowie nie opłacający składek w ciągu 3-ch miesięcy, nie mogą być wybrani do Zarządu.

§ 28. Prócz siedmiu właściwych członków Zarządu, Zebranie Ogólne wybiera trzech kandydatów, którzy wchodzić w skład Zarządu w razie choroby lub wystąpienia którego z członków Zarządu.

Uwaga: Zarząd Kółka mieścić się będzie w miasteczku (wiosce...).

§ 29. W razie wystąpienia którego z członków Zarządu przed terminem, miejsce jego zajmuje ten kandydat, który otrzymał na Zebraniu największą ilość głosów.

§ 30. Członkowie Zarządu wybierają z pośród siebie przewodniczącego (prezesa), zastępcę, skarbnika, sekretarza, gospodarza i bibliotekarza. Pozostali zaliczają się do zwykłych członków Zarządu.

§ 31. Posiedzenia Zarządu naznacza przewodniczący. Posiedzenia te mają moc prawną wtedy, gdy obecni członkowie Zarządu znajdują się w liczbie $\frac{2}{3}$ całego składu.

§ 32. W razie nieobecności przewodniczącego, miejsce jego zajmuje zastępca, który wtedy korzysta ze wszystkich praw, przysługujących przewodniczącemu.

§ 33. Jeżeli na Zebranie nie może przybyć przewodniczący ani jego zastępca, wtedy pozostali członkowie Zarządu wybierają z pośród siebie przewodniczącego i posiedzenie wtedy uważane jest za prawne.

§ 34. Wszystkie kwestje, omawiane na Zarządzie, rozstrzygane są prostą większością głosów. W razie równej ilości głosów, przeważa głos przewodniczącego.

§ 35. Do obowiązków Zarządu należy: a) zarządzanie pieniędzmi, majątkiem i sprawami Kółka, b) przyjmowanie zapisów i dobrowolnych

ofiar, c) lokowanie kapitałów, kupno i sprzedaż ruchomości i nieruchomości, d) wydawanie potrzebnych sum, nie przewyższających jednak środków i dochodów Kółka, e) zawieranie umów w imieniu Kółka i organizowanie poszczególnych Sekcji, f) prowadzenie ksiąg przychodu i rozchodu, sporządzanie sprawozdań rachunkowych za rok ubiegły i projektów budżetu na rok następny, g) przedstawianie na Ogólnem Zebraniu wszelkich kwestji, związanych z pracą i działalnością Kółek, h) urządzanie wieczornic, koncertów muzycznych, zabaw, przedstawień amatorskich, wycieczek i t. p.

§ 36. Wszystkie papiery i listy, wysyłane w imieniu Kółka, podpisywane być winny przez przewodniczącego (prezesa) lub jego zastępcę i sekretarza.

§ 37. Wszyscy członkowie Zarządu odpowiadają przed Ogólnem Zebraniem za pracę i kierunek Kółka oraz za całość sum, powierzanych im z całego majątku Kółka.

VI. Zebrania Ogólne.

§ 38. Ogólne Zebrania dzielą się na *zwyczajne* i *nadzwyczajne*.

§ 39. Ogólne Zebrania zwoływane są raz na rok w miesiącu styczniu.

§ 40. Zebranie nadzwyczajne Ogólne zwołuje Zarząd wtedy, gdy do rozstrzygnięcia są sprawy ważne, nie cierpiące zwłoki, albo też wtedy, gdy zebrania takiego zażąda przynajmniej $\frac{2}{3}$ członków Kółka.

§ 41. Zebranie Ogólne otwiera prezes Zarządu lub jego zastępca, przyczem proponuje wybór przewodniczącego tego Zebrania.

§ 42. O terminie, miejscu i przedmiocie obrad Ogólnego Zebrania, Zarząd zawiadamia członków nie później, jak na 3 dni przed Zebraniem.

§ 43. Ogólne Zebrania zwyczajne są uważane za prawne wtedy, jeżeli w nich brało udział nie mniej, jak połowa członków Kółka.

§ 44. O ile na Ogólnem Zebraniu nie przybyła i połowa wszystkich członków, wtedy Zebranie odbywa się w drugim terminie — w godzinę

po oznaczonej dacie i jest wtedy prawomocne, bez względu na liczbę członków.

§ 45. Na powtórnie Zebraniu (w drugim terminie) mogą być rozpatrywane tylko te kwestje, które miały być przedmiotem obrad Zebrania pierwszego.

§ 46. Prawa Zebrania Ogólnego są następujące: a) wybór członków Zarządu, zastępców, komisji rewizyjnej i zatwierdzanie członków honorowych, b) zatwierdzanie corocznych sprawozdań i budżetów, c) usuwanie członków, działających na szkodę Kółka, oraz popełniających czyny niehonorowe, d) rozpatrywanie kwestji, dotyczących układania regulaminu, lub dopełnienia niniejszej ustawy, e) rozpatrywanie spraw, dotyczących zamknięcia Kółka i rozporządzania się jego majątkiem, f) omawianie wszelkich spornych spraw Kółka.

§ 47. Wszystkie kwestje rozstrzygane są prostą większością głosów, w wypadku zaś równej ilości głosów przeważa głos przewodniczącego.

VII. Komisja Rewizyjna.

§ 48. Komisja Rewizyjna składa się z trzech członków, wybieranych corocznie przez Ogólne Zebranie z pośród rzeczywistych członków Kółka, nie wchodzących w skład Zarządu, ani też nie pracujących w Kółku. Na wypadek nieobecności lub choroby którego z członków Komisji Rewizyjnej, Zebranie wybiera dwóch zastępców.

§ 49. Komisja Rewizyjna obowiązana jest dokonywać rewizji ksiąg i kasy raz na rok, chociaż może to robić i częściej, kiedy jej się podoba.

§ 50. Zarząd na miesiąc przed Ogólnym Zebraniem obowiązany jest przedstawić książki i rachunki Komisji Rewizyjnej, ta zaś powinna w ciągu dwóch tygodni książki sprawdzić i zwrócić Zarządowi, który przedstawia cały stan rachunków Ogólnemu Zebraniu.

VIII. Prowadzenie rachunków.

§ 51. Kółko dramatyczne prowadzi książki, do których wciąga listę członków, dochody i rozchody we wszystkich obrotach pieniężnych Kółka, oraz wszystkie pomocnicze książki rachunkowe.

§ 52. Roczne sprawozdanie winno zawierać w sobie ruch członków, dochody i rozchody, a także wykaz dochodów na czysto lub strat.

§ 53. Rok rachunkowy liczy się od dnia 1-go stycznia do 31-go grudnia włącznie.

§ 54. Sprawozdanie kasowe za rok ubiegły powinno być sporządzone i podpisane przez Zarząd i przez Komisję Rewizyjną, przynajmniej na 2 tygodnie przed Ogólnym Zebraniem.

IX. Prawidła ogólne.

§ 55. Ustawa niniejsza nie może być zmieniana przez poszczególne Kółka. Zebranie Ogólne może przedstawić tylko swoje projekty i odpowiednio dopełnienia na piśmie, Zarząd zaś sprawę tę podnosi na Zjeździe Ogólnym Związku Kółek Muzycznych, gdy ten powstanie, gdzie sprawa cała może być odpowiednio rozstrzygnięta.

§ 56. Do kwestji projektu zmiany ustawy potrzeba $\frac{2}{3}$ członków danego Kółka, obecnych na Zebraniu.

§ 57. Kółko może mieć własny lokal wynajęty lub pobudowany z dochodów własnych.

§ 58. Kółko ma swoją pieczęć z napisem: „Kółko Muzyczne „LIRNIK” w N...”.

§ 59. Założycielami Kółka są:

N...

N. N...

N. N. N...

zamieszkali w miasteczku (osadzie) N...

§ 60. W razie zamknięcia Kółka, o przeznaczeniu majątku tegoż decyduje Ogólne Zebranie na zasadach zwykłych.

A. Ch.